

Vyjádření školitele

Mgr. KATEŘINA GAJDOŠOVÁ

• Průběh studia

Mgr. Gajdošová je absolventkou jednak pětiletého magisterského dvojboru Filozofie-francouzština (1998–2004), jednak bakalářského programu Sinologie (2009–2013) na FF UK. Do doktorského studia v programu Dějiny a kultury zemí Asie a Afriky nastoupila v roce 2015. Už v bakalářském studiu se v souvislosti se svým předchozím studiem zřetelně profilovala jako zájemkyně o tradiční čínskou filozofii a její bakalářská práce *Han Feiova interpretační strategie při výkladu spisu Laozi* do značné míry předznačila její další zaměření a téma práce doktorské. V rámci postgraduálního studia na podzim roku 2016 podnikla badatelský pobyt na Institute of History and Philology tchajwanské Academie Siniky. V letech 2015 až 2018 se z vlastního popudu zúčastnila pěti mezinárodních workshopů s předními světovými odborníky na starší čínský jazyk a písmo a na staročínské texty (Baxter, Harbsmeier, Shaughnessy, Sturgeon, Dessein).

Po celou dobu byla doktorandka v pravidelném spojení se školitelem, přitom však studiem prošla velmi samostatně a s výrazně nadprůměrným zaujetím a plní hodnou ocecnění. Ostatně i disertační práce je – volbou kolegyně Gajdošové – plod značně samostatného úsilí. Během uplynulé doby se Mgr. Gajdošová zapojovala organizačně do činnosti mezinárodního sinologického centra CCK–ISC, včetně spolupořádání mezinárodních konferencí, mezi nimiž je třeba vyzdvihnout zejména konferenci „Power of Language: Correcting Names in Chinese Thought and Society Past and Present“ (2022), jež měla bezprostřední vazbu na problematiku její disertační práce.

Pro Mgr. Gajdošovou byla vždy příznačná upřímná snaha propojit řádné filologické školení, které jí naše pracoviště – samo o sobě či za pomoci osobních kontaktů na jiné evropské badatele – mohlo poskytnout v míře větší a na úrovni vyšší než na mnohých jiných evropských či amerických univerzitách, s regulérním obecným filozofickým vzděláním, jímž nikdo ze sinologů na UK nedisponuje. V tomto ohledu bylo její doktorské studium pro obor sinologie patrným přínosem, zvláště vezmeme-li v potaz, že se z vlastní iniciativy ujala společně s Mgr. Valtrem výuky bakalářského předmětu Čínská filozofie a že pěstuje úzké styky s dalšími mladými akademiky podobného zaměření z UK, OÚ AV či VŠE.

- Publikační a další akademická činnost

Badatelská činnost Mgr. Gajdošové během doktorského studia byla bohatá a kvalitní, s jasným důrazem na začlenění do mezinárodního společenství historiků čínského myšlení. Mezi lety 2015 a 2023 publikovala čtyři odborné články, z nichž dva představují dobré zahraniční tituly („Being One with Dao: The Emergent Notion of Freedom in Early Chinese Cosmological Texts“, *Journal of Daoist Studies* 2023.16, „Naming and Cosmology: The Role of Names in the Onto-Generative Process““, *Journal of Chinese Philosophy* 2021.4), kromě toho však přispěla rovněž do domácích kolektivních monografií (Marcela Suchomelová, Olga Lomová, Michaela Pejčochová (eds.), *Proměny a setkání. Studie z dálněvýchodní kultury*, FF UK 2017, několik kapitol v knize Oldřich Král, Jan Beran (eds.), *Čínský, japonský a korejský taoismus*, Argo 2019). O zapojení do výuky již byla řeč.

Možná nejsilnější stránkou akademické činnosti Mgr. Gajdošové během sledovaného období byla účast na zahraničních konferencích. Přednesla třináct příspěvků na až na výjimky mezinárodních konferencích, pořádaných porůznu po celém světě, od ČLR či Singapuru přes, USA, VB, Německo, Itálie, Švýcarsko až po Slovinsko nebo Chorvatsko. Převážně se jednalo o pravidelná setkání organizovaná tematicky příslušnými asociacemi, jako je Society for Asian and Comparative Philosophy, International Society for Chinese Philosophy či European Association for Chinese Philosophy. Její přednášky byly provázány s jednotlivými otázkami a kapitolami řešené disertace a sloužily mimo jiné k získání zpětné vazby od zahraničního odborného publika.

- Disertační práce

Disertační práce Mgr. Gajdošové nese název *Between Dao 道 and Fa 法: intertextual analysis of the Warring States period cosmological texts* a do hloubky se zabývá v podstatě nejpálčivějšími problémy intelektuálních dějin rané Číny, diskutovaných v současnosti v mezinárodním společenství odborníků na staročínskou filozofii a staročínské texty, z nich poznatky o ní čerpáme. Doktorandka v ní zúročila výhodou dvojí expertízy, totiž sinologické a filozofické, a využila poznatky získané při studiu některých konkrétních filozofických témat, k nimž inklinovala již dříve. V první řadě se jedná o myšlení předsokratovských myslitelů, jímž se u nás dlouhodobě zabývá skupina akademiků soustředěná kolem prof. Zdeňka Kratochvíla, a jeho pozdější recepce.

Jádrem práce je rozbor čtyř staročínských kosmologických textů, které byly získány archeologickou cestou, *Taiyi sheng shui*, *Heng xian* and *Fan wu liu xing*, částečně *Huangdi sijing*, doplněných o části tradovaného spisu *Guanzi* a o příležitostné výhledy do ostatních klasických předávaných textů. Analýza je ovšem zasazena do rámce nadmíru zevrubné a pronikavé teoreticko-metodologické debaty, vycházející z kritiky převládajících západních přístupů coby nereflektovaného dědictví platónské a

aristotelovské kosmologie a ontologie a snahy o navržení alternativního pohledu. Doktorandka při tom staví na jedné straně na přímých paralelách s dochovanými svědectvími o kosmologických teoriích iónských přírodních myslitelů, interpretovanými pokud možno bez peripatetického zkreslení, a na moderním rozpracování myšlenek presokratiků zejména u Martina Heideggera a v procesuální filozofii Alfreda Northa Whiteheada na straně druhé. Významnou a nedílnou součástí práce je kapitola o úloze pojmenování ve starém čínském myšlení obecně a v kosmologii a ontologii především. Přiloženy k disertaci jsou anglické překlady klíčových textů s poznámkami.

Jak vyplývá z výše uvedeného, disertační práci považuji za velice zdařilou, neotřelou a do značné míry přímo průkopnickou, doporučuji ji k obhájení a doufám v blízké budoucnosti v její monografické zpracování.

V Praze 23. listopadu 2023

doc. Lukáš Zádrapa